
**Chambre des Représentants
de Belgique**

SESSION ORDINAIRE 1996 - 1997 (*)

14 MAI 1997

PROPOSITION DE LOI

relative à la procédure d'identification par analyses génétiques dans le cadre de la justice pénale

(Déposée par MM. Roger Lespagnard et
Jean-Jacques Viseur)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La technique d'identification par analyses génétiques découverte par le professeur anglais Alec Jeffreys en 1985 — qui connaît aujourd'hui différentes évolutions sur le plan scientifique — est susceptible d'apporter une «aide indéniable» et pour ainsi dire révolutionnaire dans la recherche de la vérité en matière pénale et particulièrement en matière d'agressions sexuelles.

Se fondant sur le principe de l'unicité du patrimoine génétique de l'individu hérité pour moitié de chacun de ses deux parents, l'analyse génétique d'identification détecte des «minisatellites» contenus dans une partie «non-codante» de la molécule d'ADN -partie dont le rôle est largement inconnu- et dont les longueurs varient d'un individu à l'autre. La technique dévoile une «image» présentée sous la forme d'un «code à barres» propre à chaque individu. Sachant que le matériel génétique se trouve dans toutes les cellules du corps humain, il est ainsi possible de comparer un échantillon biologique prélevé sur un suspect avec un ou plusieurs échantillons trouvés sur les lieux de l'infraction et ce, quelle que soit la nature

(*) Troisième session de la 49^{ème} législature

**Belgische Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

GEWONE ZITTING 1996 - 1997 (*)

14 MEI 1997

WETSVOORSTEL

**betreffende de identificatieprocedure
via genetische analyses
in strafzaken**

(Ingediend door de heren Roger Lespagnard
en Jean-Jacques Viseur)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De door de Engelse professor Alec Jeffreys in 1985 ontdekte techniek om mensen via genetische analyses te identificeren — ter zake zijn momenteel op wetenschappelijk vlak tal van ontwikkelingen gaande —, kan een «absoluut onmiskenbare» en haast revolutionair hulpmiddel zijn met het oog op de waarheidsvinding in strafzaken, inzonderheid wanneer het om dossiers inzake seksuele agressie gaat.

De techniek van de genetische identificatie steunt op het principe dat het erfelijk materiaal van ieder individu, dat voor de helft van een van beide ouders komt, uniek is. De analyse spoort in een «niet-code-rend» gedeelte van de DNA-molecule (over de rol van dat gedeelte is overigens vrij weinig bekend) «minisatellieten» op waarvan de lengte bij elk individu verschilt. Die techniek legt een «beeld» bloot in de vorm van een «streepjescode» die eigen is aan elk individu. Als men weet dat zich in alle lichaamcellen erfelijk materiaal bevindt, wordt het op die manier mogelijk celhoudend materiaal dat van een verdachte wordt afgenomen te vergelijken met sporen die op de plaats van de misdaad werden aangetroffen, ongeacht de

(*) Derde zitting van de 49^{ste} zittingsperiode

des différents échantillons, à savoir du sang, des racines de cheveux, de la salive, du sperme, etc...

Le nouveau moyen de preuve que constitue l'analyse génétique d'identification peut être qualifié de «moyen de preuve indicial» puisqu'il est basé sur des indices que sont d'une part «l'échantillon de dépistage» (échantillon biologique trouvé sur les lieux de l'infraction, trouvé sur un suspect lors de fouilles judiciaires, trouvé sur une victime non loin des lieux de l'infraction, collecté par exploration corporelle sur une victime ou sur un suspect,...) et d'autre part «l'échantillon de comparaison» prélevé directement sur une personne. Mais la technique d'identification génétique suppose aussi une «expertise scientifique», fondée sur l'analyse des échantillons récoltés et prélevés et sur la comparaison des «images» qui en découlent.

L'utilisation de ce nouveau moyen devant nos tribunaux répressifs ne présente pas, a priori, d'inconvénient : ayant abandonné le système de preuve légale de l'Ancien Régime, notre Code d'instruction criminelle de 1808 a instauré le système des preuves libres, faisant en principe confiance à l'intime conviction du juge pour l'appréciation des indices et des conclusions qu'il en tire. Par ailleurs, les progrès considérables des techniques relevant de la criminalistique mais aussi une conception actuelle du monde faisant crédit à la science laissent place à l'utilisation de plus en plus fréquente des expertises scientifiques devant nos tribunaux.

Pourtant, il faut le constater, l'apport de la science à la recherche judiciaire de la vérité peut perdre de son «aura». En effet, la nécessité de découvrir le coupable en matière répressive ne peut supplanter sans nuance les droits et libertés fondamentaux reconnus à l'individu en tant que personne humaine mais aussi en tant que partie au procès

Si la preuve est libre, son administration ne l'est pas. Notre Code d'instruction criminelle ne contenant toujours pas, à l'heure actuelle, de «théorie générale de la preuve», c'est grâce à l'action conjointe de la jurisprudence et de la doctrine -tirant au cas par cas les conséquences des principes généraux du droit et des dispositions de droit international ou de droit interne lorsqu'elles existent- qu'ont été développées les conditions de légalité, de régularité et de loyauté mais aussi de fiabilité générale auxquelles doivent répondre les moyens de preuve pour pouvoir être pris en compte par nos instances judiciaires.

aard ervan (bloed, haarwortels, mondvocht, sperma enz.).

De genetische identificatie-analyse als nieuwe methode van bewijsvoering kan als een «indicieel bewijsmiddel» worden aangemerkt; ze is immers gebaseerd op de volgende sporen («indiciën») : ten eerste «het opgespoorde celmateriaal» (celhoudend materiaal aangetroffen op de plaats van de misdaad, op een verdachte tijdens zijn gerechtelijke fouillering, op een slachtoffer niet ver van de plaats van de misdaad, of na onderzoek aan het lichaam teruggevonden op een slachtoffer of op een verdachte ...); ten tweede het «vergelijkend celmateriaal» dat rechtstreeks van een persoon afgenomen wordt. De techniek van de genetische identificatie veronderstelt evenwel ook een «wetenschappelijk deskundigenonderzoek», gebaseerd op de analyse van het vergaarde en afgenomen materiaal en op de vergelijking van de daaruit voortkomende «beelden».

Voor onze strafrechtbanken vertoont die nieuwe methode a priori geen nadelen: ons Wetboek van Strafvordering van 1808 is afgestapt van de regeling van het wettelijk bewijs die onder het *Ancien Régime* gold. Het Wetboek voerde de regeling van de vrije bewijsvoering in en stelde daarbij in principe vertrouwen in de innerlijke overtuiging van de rechter wat de beoordeling betreft van de sporen en van de conclusies die hij daaruit trekt. Voorts is aanzienlijke vooruitgang geboekt op het vlak van de criminalistische technieken en krijgt de wetenschap tegenwoordig heel wat krediet, wat ertoe bijdraagt dat voor de rechtbank steeds vaker een beroep op wetenschappelijke analyses wordt gedaan.

Men constateert evenwel dat de bijdrage van de wetenschap aan de gerechtelijke waarheidsvinding aan uitstraling kan inboeten. De noodzaak om in strafrechtelijke dossiers de schuldige te vinden, kan immers niet zonder meer in de plaats komen van de fundamentele rechten en vrijheden die ieder individu, als mens maar ook als procespartij, worden toegekend.

De vergaring van bewijsmateriaal mag dan wel vrij zijn, dat geldt evenwel niet voor de bewijsvoering. Ons Wetboek van Strafvordering bevat nog steeds geen «algemene theorie inzake de bewijsvoering». Dat verklaart waarom de voorwaarden inzake wettigheid, regelmatigheid en loyauteit, maar ook inzake algemene betrouwbaarheid waaraan bewijsmiddelen moeten voldoen om door onze gerechtelijke instanties te worden aanvaard, tot stand zijn gekomen door de gezamenlijke inspanning van rechtspraak en rechtsleer; daarbij is geval per geval bekeken welke gevolgen moesten worden verbonden aan de bepalingen van het internationale of het interne recht (zo die laatste al voorhanden zijn).

A cet égard, il faut bien le constater, la nouvelle technique d'identification met en cause différents droits fondamentaux de l'individu dont il faut veiller à assurer une protection maximale.

Après que le milieu scientifique ait mis le doigt sur certaines fragilités de la technique d'identification par analyses génétiques en procédure pénale, différents juristes ont souligné le danger d'une telle réalité au regard des droits de la défense des parties au procès.

En effet, la difficulté d'harmoniser, sur le plan technique, les différentes méthodes d'identification génétique (utilisation de «sondes plurilocus», utilisation de «sondes monolocus» ou encore méthode PCR¹), les limites de la technique (liées à la qualité du matériau génétique analysé, aux conditions de conservation de celui-ci ou encore à l'équipement du laboratoire effectuant l'analyse) et la variation des calculs de probabilité relatifs à l'identification «certaine» fournie par un échantillon comparé à un autre, selon la région dont est originaire la personne dont on fait le prélèvement, sont des éléments qui ont incité le Conseil de l'Europe ainsi que différents pays voisins tels que la Hollande et la France à exiger des laboratoires le respect de différentes conditions de fiabilité quant aux analyses ADN. Sachant que la quantité disponible d'un échantillon de dépistage peut s'avérer insuffisante pour effectuer une contre-expertise, ces garanties de fiabilité sont d'autant plus importantes.

Dès lors que la technique d'identification implique qu'un échantillon biologique soit directement prélevé du corps d'une personne, en vue de comparer cet échantillon à un échantillon de dépistage, et sachant que cet échantillon prélevé du corps de l'individu est amené à révéler des informations, des questions se posent également quant à la légitimité d'une telle pratique d'identification au regard du droit à l'intégrité corporelle d'un individu et du droit au silence de l'inculpé, protégés par les articles 3, 6 et 8 de la Convention européenne des Droits de l'Homme et par l'article 14, 3, g du Pacte international relatif aux droits civils et politiques.

Enfin, sachant encore que l'échantillon analysé dévoile une identification propre de l'individu, que l'échantillon détenu contient tout le patrimoine génétique de ce dernier (dans l'ADN codant : informa-

In dat verband kan men alleen maar vaststellen dat de nieuwe identificatiemethode diverse fundamentele individuele vrijheden op de helling zet. Er moet op worden toegezien dat die maximaal worden beschermd.

Nadat de wetenschap een aantal zwakke punten had ontdekt in de identificatietechniek in strafzaken door middel van genetische analyses, hebben verscheidene juristen benadrukt hoe gevaarlijk zoiets voor de verdediging van de rechten van de procespartijen kan zijn.

De Raad van Europa alsmede diverse buurlanden waaronder Nederland en Frankrijk, hebben van de laboratoria geëist dat de diverse voorwaarden inzake de betrouwbaarheid van DNA-analyses worden nageleefd. Een aantal elementen geven daarbij de doorslag : de moeilijkheid om de diverse methodes voor genetische identificatie technisch op elkaar af te stemmen (gebruik van «pluriloculaire sondes», van «monoloculaire sondes» of nog van de zogenaamde PCR-methode¹, de grenzen van de techniek (die verband houden met de kwaliteit van het onderzocht erfelijk materiaal, met de omstandigheden waarin het wordt bewaard of met de infrastructuur van het laboratorium dat de analyse verricht), en de verschillen in de waarschijnlijkheidsrekening betreffende de door een vergelijkende analyse van celmateriaal opgeleverde «onomstotelijke» identificatie, die zich voordoen al naar gelang van de regio van herkomst van de persoon van wie de lichaamscellen worden afgenomen. Soms blijkt een microspoor in onvoldoende grote hoeveelheden beschikbaar om een tegen-expertise te kunnen verrichten; zeker in die gevallen zijn die waarborgen inzake de betrouwbaarheid belangrijker dan ooit.

Aangezien de identificatietechniek impliceert dat celmateriaal rechtstreeks van een persoon wordt afgenomen om het nadien met eerder verzameld celmateriaal te vergelijken, en als men weet dat informatie wordt vergaard aan de hand van celmateriaal dat van iemands lichaam wordt afgenomen, rijst tevens de vraag of een dergelijke identificatiemethode op wettelijk vlak te rijmen valt met het recht op on-aantastbaarheid van het menselijk lichaam en met het zwijgrecht van de verdachte die respectievelijk door de artikelen 3, 6 en 8 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en door artikel 14, 3, g van het Internationaal Verdrag inzake de burgerrechten en politieke rechten worden beschermd.

Het geanalyseerde celmateriaal onthult individuele identificatiegegevens en de lichaamscellen waarover men beschikt, bevatten al het erfelijk materiaal van die persoon (zo bevat het coderende DNA

¹ *Polymerase Chain Reaction*

¹ *Polymerase Chain Reaction*

tions relatives aux maladies héréditaires,...) et qu'un jour, l'on découvrira peut-être ce que signifie l'ADN non-codant, la pratique d'identification génétique met également en cause le droit à la vie privée de l'individu, protégé par l'article 8 de la Convention européenne des Droits de l'Homme.

Ainsi, tout en reconnaissant l'utilité et la légitimité des analyses génétiques d'identification en justice pénale, le texte proposé vise à déterminer les conditions minimales auxquelles doit répondre le nouveau moyen de preuve pour que soient préservés au mieux les droits fondamentaux susceptibles d'être atteints par cette technique. En d'autres termes, le texte proposé vise à assurer un équilibre entre l'indispensable protection dont doit pouvoir bénéficier la société et la préservation des droits personnels de l'individu dont on cherche à identifier le matériel génétique.

La proposition de loi devra être complétée par différents arrêtés royaux d'exécution, notamment en ce qui concerne les conditions d'agrément des laboratoires susceptibles d'analyser l'ADN non-codant des échantillons et l'établissement des modalités particulières relatives à la gestion des fichiers des profils ADN détenus par la police.

La présente proposition de loi se fonde sur une analyse comparative de la Recommandation européenne sur «l'utilisation des analyses génétiques de l'ADN dans le cadre du système de justice pénale» adoptée par le Comité des ministres du Conseil de l'Europe le 10 janvier 1992 (Recommandation européenne n° R 92/1) et des législations étrangères telle que celles des Pays-Bas (wet van 8 november 1993 tot aanvulling van het Wetboek van Strafvordering met voorzieningen ten behoeve van DNA, et arrêtés d'exécution) et de la France (loi n° 94-653 du 29 juillet 1994 relative au respect du corps humain, titre II, articles 5 et suivants).

Après avoir repris différentes définitions et déterminé le champ d'application de la loi dans des dispositions préliminaires (chapitre 1er), les chapitres suivants reprennent les modalités relatives à la collecte des «échantillons de dépistage» (chapitre 2), au prélèvement des «échantillons de comparaison» (chapitre 3), à l'analyse des échantillons (chapitre 4), à l'utilisation et la conservation des échantillons (chapitre 5), à la conservation et l'utilisation des profils ADN (chapitre 6), aux dispositions pénales (chapitre 7) et enfin à l'entrée en vigueur de la loi (chapitre 8).

informatie over erfelijke ziektes ...); wellicht ontdekt men ooit wat de betekenis van het niet-code-rend DNA is. Uit een en ander blijkt dat de genetische identificatiemethode tevens het recht van het individu op een privé-leven, zoals bepaald bij artikel 8 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens, met voeten treedt.

De voorgestelde tekst erkent het nut en de rechtmatigheid van genetische identificatie-analyses in strafzaken, maar streeft er ook naar de minimale voorwaarden vast te leggen waaraan de nieuwe bewijsvoeringstechniek moet voldoen om de fundamentele rechten die door die techniek zouden kunnen worden aangetast, optimaal te vrijwaren. De voorgestelde tekst wil met andere woorden een evenwicht waarborgen tussen de noodzakelijke bescherming die de samenleving moet kunnen genieten en de bescherming van de persoonlijke rechten van het individu wiens erfelijk materiaal men wil identificeren.

Het wetsvoorstel zal door diverse koninklijke uitvoeringsbesluiten moeten worden aangevuld, onder meer in verband met de erkenningsvoorwaarden van de laboratoria die voor de analyse van niet-coderend DNA van celmateriaal in aanmerking komen, en in verband met de vaststelling van de precieze wijze waarop met door de politiediensten beheerde bestanden van DNA-profielen moet worden omgegaan.

Dit wetsvoorstel steunt op een vergelijkende studie van de Europese aanbeveling over «het gebruik van genetische analyses in strafzaken», dat op 10 januari 1992 door het Comité van Ministers van de Raad van Europa werd goedgekeurd (Europese aanbeveling nr. R 92/1) en op buitenlandse wetgeving, zoals die van Nederland (wet van 8 november 1993 tot aanvulling van het Wetboek van Strafvordering met voorzieningen ten behoeve van DNA-onderzoek in strafzaken, en uitvoeringsbesluiten) en Frankrijk (*loi n° 94-653 relative au respect du corps humain* van 29 juli 1994, titel II, artikel 5 en volgende).

Eerst geeft het wetsvoorstel een opsomming van de diverse definities; nadien wordt de toepassings-sfeer van de wet in de inleidende bepalingen vastgelegd (hoofdstuk 1); in de volgende hoofdstukken wordt ingegaan op de nadere regeling van het verzamelen van «opgespoord celmateriaal» (hoofdstuk 2), de afname van «vergelijkend celmateriaal» (hoofdstuk 3), de analyse van het celmateriaal (hoofdstuk 4), het gebruik en de bewaring van het celmateriaal (hoofdstuk 5), de bewaring en het gebruik van de DNA-profielen (hoofdstuk 6), de strafbepalingen (hoofdstuk 7) en ten slotte de inwerkingtreding van de wet (hoofdstuk 8).

COMMENTAIRE DES ARTICLES**Art. 2**

Cet article reprend les définitions de termes particuliers utilisés dans la proposition. Il distingue notamment les échantillons de dépistage (collectés au cours de la recherche, l'information du parquet ou de l'instruction, sans recours au prélèvement sur la personne, tel que ce dernier est défini dans la proposition) et les échantillons de comparaison (sang ou, en cas de contre-indication médicale, produits des muqueuses de la joue ou des bulbes pileux) directement prélevés du corps d'une personne aux fins d'en comparer l'analyse avec les échantillons de dépistage.

Il est à noter que la définition de l'«analyse ADN» à l'article 2, 5° de la proposition ne comprend pas l'analyse des «zones codantes» de la molécule ADN, et ce, afin de préserver le droit à la vie privée des individus. Il n'est en effet pas acceptable que la police judiciaire détienne des informations découlant de l'ADN codant des échantillons, ces dernières relevant de la sphère strictement intime de l'individu (maladies héréditaires, caractéristiques physiques, etc...). L'ADN non-codant suffit à lui seul pour identifier une personne.

Art. 3

Cet article définit le champ d'application de la proposition de loi; elle s'applique à la collecte et au prélèvement d'échantillons cellulaires, ainsi qu'à leur analyse ADN aux fins de l'identification des personnes dans le cadre de la justice pénale.

Art. 4

Cet article concerne la collecte des échantillons de dépistage et l'envoi de ces derniers au laboratoire désigné par le juge d'instruction. La collecte des échantillons de dépistage (trouvés sur les lieux de l'infraction, sur un suspect ou sur une victime) par les membres de la gendarmerie, de la police communale et de la police judiciaire près les parquets (dans le cadre de leur mission de police judiciaire) doit être effectuée dans le respect des dispositions régissant les fouilles judiciaires (article 28, § 2, de la loi du 5 août 1992 sur la fonction de police) ou les explorations corporelles (article 90bis du Code d'instruction criminelle).

Art. 5

Cet article impose à l'expert qui sera amené à analyser l'«échantillon de dépistage» de déterminer si la quantité de ce dernier est suffisante pour pouvoir effectuer une seconde analyse. Cet article vise notam-

COMMENTAAR BIJ DE ARTIKELLEN**Art. 2**

Dit artikel omvat de specifieke begrippen die in het voorstel worden gebruikt. Het maakt onder meer een onderscheid tussen opgespoord celmateriaal (verzameld tijdens de opsporing, het opsporingsonderzoek van het parket of het gerechtelijk onderzoek, en zonder monsterneming, zoals dat in het wetsvoorstel wordt bepaald) en vergelijkend celmateriaal (bloed of, bij medische tegenaanwijzing, stoffen uit het wang-slijmvlies of de haarwortels), dat rechtstreeks van iemand wordt afgenomen om de analyse ervan met het opgespoord celmateriaal te vergelijken.

Op te merken valt dat de definitie van «DNA-analyse», in artikel 2, 5°, van het voorstel geen analyse van de «coderende fragmenten» van de DNA-molecule omvat teneinde de individuele privacy te beschermen. Het is immers niet aanvaardbaar dat de gerechtelijke politie beschikt over informatie die uit het coderend DNA van het celmateriaal voortkomt: die informatie bevat immers gegevens over de strikt intieme levenssfeer van het individu (erfelijke ziekten, lichaamskenmerken enz...). Het niet-coderend DNA op zich volstaat om iemand te identificeren.

Art. 3

Dit artikel omschrijft de toepassings sfeer van het wetsvoorstel; het is van toepassing op het vergaren en de afname van celmateriaal, alsmede op de DNA-analyse daarvan om personen in het raam van een strafzaak te identificeren.

Art. 4

Dit artikel heeft betrekking op de vergaring van het opgespoorde celmateriaal en op de verzending ervan naar het door de onderzoeksrechter aangewezen laboratorium. Het verzamelen van het opgespoorde celmateriaal (aangetroffen op de plaats van de misdaad, op een verdachte of op een slachtoffer) door leden van de rijkswacht, de gemeentepolitie en de gerechtelijke politie bij de parketten (in het raam van hun taak als gerechtelijke politie) moet worden verricht met inachtneming van de bepalingen tot regeling van de gerechtelijke fouilleringen (artikel 28, § 2, van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt) of de onderzoeken aan het lichaam (artikel 90bis van het Wetboek van Strafvordering).

Art. 5

Dit artikel verplicht de deskundige die het «opgespoorde celmateriaal» zal analyseren te bepalen of het materiaal in voldoende grote hoeveelheden voorhanden is om er een tweede analyse op te kunnen

ment à préserver les droits de la défense de l'inculpé, ce dernier devant pouvoir se faire représenter par un médecin de son choix aux différentes étapes de l'analyse si l'échantillon de dépistage n'a pas été jugé suffisant pour en effectuer une seconde analyse (article 6, alinéa 5).

Art. 6

Cet article vise à déterminer les conditions légales du prélèvement direct d'un échantillon sur une personne (en vue de comparer ce dernier à un ou plusieurs échantillons de dépistage) et ce, au regard du principe du droit à l'intégrité physique de l'individu : le prélèvement se fait par un médecin désigné par le juge d'instruction; la personne qui subit le prélèvement peut être accompagnée d'un médecin de son choix; les motifs justifiant la demande de prélèvement au regard de l'intérêt de la découverte de la vérité doivent être précis. Le prélèvement doit ainsi s'avérer utile, nécessaire et proportionné au regard des valeurs en jeu.

La présente proposition prévoit le prélèvement de sang ou, en cas de contre-indication médicale pour la personne, de produits des muqueuses de la joue ou des bulbes pileux. En tout état de cause, la personne qui subit un prélèvement doit être mise au courant des motifs de l'ordonnance de prélèvement.

Art. 7

Cet article veille à ce que la quantité d'échantillon prélevée soit suffisante pour procéder à une éventuelle seconde analyse.

Art. 8

Cet article concerne les modalités d'étiquetage des échantillons prélevés.

Art. 9

Cet article concerne le rapport que le médecin requis doit remettre au juge d'instruction. Le refus opposé au prélèvement de la personne convoquée doit être acté dans ce rapport.

Art. 10

Cet article vise à amener un inculpé, malgré ses réticences, à subir le prélèvement dans un cas bien précis : si l'ordre de prélèvement concerne une personne faisant l'objet d'une arrestation judiciaire en rapport avec un fait punissable d'une peine criminelle et portant atteinte à la vie ou à l'intégrité physique, le refus de cette personne de se soumettre au

verrichten. Dit artikel strekt er onder meer toe de rechten van de verdediging van de verdachte te beschermen; laatstgenoemde moet zich tijdens de diverse stadia van de analyse door een arts naar keuze kunnen laten bijstaan als het opgespoorde celmateriaal niet voldoende werd geacht om er een tweede analyse op te verrichten (artikel 6, vijfde lid).

Art. 6

Dit artikel is erop gericht de wettelijke bepalingen voor de rechtstreekse afname van lichaamscellen van een persoon vast te leggen (teneinde ze met een of meer fragmenten opgespoord celmateriaal te vergelijken), waarbij rekening wordt gehouden met de fysieke integriteit van het individu : de afname wordt verricht door een door de onderzoeksrechter aangewezen arts; de persoon van wie de lichaamscellen worden afgenomen, mag zich door een arts naar keuze laten vergezellen; de redenen ter rechtvaardiging van de vraag om lichaamscellen af te staan in het belang van de waarheidsvinding moeten duidelijk zijn. Zo moeten afnames nuttig en noodzakelijk blijken en in verhouding staan tot de waarden die in het gedrang komen.

Dit voorstel voorziet in bloedafname, of, bij medische tegenaanwijzing voor de persoon, van afname van het wangslimvlies of van de haarwortels. De persoon bij wie een afname wordt verricht, moet in elk geval in kennis worden gesteld van de redenen van het bevel tot afname.

Art. 7

Dit artikel ziet erop toe dat de hoeveelheid afgenomen celmateriaal voldoende groot is om desnoods een tweede analyse te verrichten.

Art. 8

Dit artikel betreft de nadere regels voor de etikettering van het afgenomen celmateriaal.

Art. 9

Dit artikel behandelt het verslag dat de betrokken arts aan de onderzoeksrechter moet verzenden. Wanneer de opgeroepen persoon weigert lichaamscellen af te staan, moet zulks in dat verslag worden aangetekend.

Art. 10

Dit artikel beoogt een verdachte, in weerwil van zijn terughoudendheid, ertoe te brengen lichaamscellen af te staan in een welbepaald geval: indien het bevel tot afname een persoon betreft tegen wie een gerechtelijke aanhouding is bevolen voor een feit waarop een criminele straf staat en dat het leven of de lichamelijke integriteit aantast, zal de weigering

prélèvement sera puni d'un emprisonnement de cinq ans. Cette contrainte «indirecte» sur l'inculpé est inspirée des dispositions relatives aux prélèvements visant à détecter la présence d'alcool dans le sang en matière de circulation routière. Elle vise à faire prévaloir, dans les cas les plus graves, la recherche de la vérité sur le principe de l'intégrité corporelle et du droit au silence de l'inculpé.

Art. 11

Cet article précise que le juge d'instruction requiert un expert opérant dans un laboratoire agréé de procéder à l'analyse ADN des échantillons de dépistage et de comparaison. L'agrégation des laboratoires effectuant ce genre d'analyse est en effet indispensable au regard de la fiabilité de la technique et garantit les droits de la défense des parties au procès.

Art. 12

Cet article dispose qu'un arrêté royal devra déterminer les conditions d'agrégation des laboratoires, les modalités de conservation et de transport des échantillons vers le laboratoire chargé de l'analyse, les méthodes suivant lesquelles l'analyse ADN doit être effectuée ainsi que le modèle du rapport remis par l'expert à l'autorité requérante. L'arrêté royal devra aussi prévoir la fréquence et les conditions de l'inspection des laboratoires en vue d'assurer le respect des conditions de l'agrégation.

Art. 13

Cet article vise à faire analyser par le même laboratoire les échantillons de dépistage et les échantillons de comparaison concernés par la même instruction.

Art. 14

Cet article fixe le délai d'analyse ADN des échantillons de dépistage et de comparaison. Le surplus de l'échantillon de comparaison est conservé dans le laboratoire chargé de l'analyse, jusqu'à l'expiration d'un délai de six mois, à partir du prélèvement.

van die persoon om lichaamscellen af te staan worden gestraft met een gevangenisstraf van 5 jaar. Die «indirecte» dwang op de verdachte is geïnspireerd op de bepalingen inzake de afnames voor het opsporen van alcohol in het bloed in het raam van de verkeersveiligheid. Hierdoor prevaleert, voor de meest ernstige gevallen, het belang om de waarheid aan de dag te brengen op het principe van de lichamelijke integriteit en het zwijgrecht van de verdachte.

Art. 11

Dit artikel bepaalt dat de onderzoeksrechter een deskundige van een erkend laboratorium verzoekt om tot de DNA-analyse van het opgespoorde en vergelijkend celmateriaal over te gaan. De erkenning van de laboratoria die dergelijke analyses verrichten is immers van het grootste belang met betrekking tot de betrouwbaarheid van de gehanteerde technieken en waarborgt de eerbiediging van de rechten van de verdediging in het proces.

Art. 12

Luidens dit artikel moet een koninklijk besluit de erkenningsvoorwaarden van de laboratoria vastleggen, de nadere regels stellen voor de bewaring en het vervoer van het celmateriaal naar het met de analyse belaste laboratorium, de methodes bepalen die bij de DNA-analyse moeten worden gevolgd alsook het model van het verslag dat door de deskundige aan de verzoekende instantie moet worden overgezonden. Het koninklijk besluit moet tevens de frequentie bepalen waarmee en de voorwaarden waaronder de laboratoria worden geïnspecteerd om te garanderen dat ze aan de erkenningsvoorwaarden voldoen.

Art. 13

Dit artikel strekt ertoe zowel het opgespoorde celmateriaal als het vergelijkend celmateriaal die met een zelfde onderzoek verband houden, te laten analyseren door hetzelfde laboratorium.

Art. 14

Dit artikel legt de termijn vast voor de DNA-analyse van het opgespoorde en vergelijkend celmateriaal. Het resterende vergelijkend celmateriaal wordt in het met de analyse belaste laboratorium bewaard gedurende een termijn van zes maanden die ingaat vanaf de afname.

Art. 15

Cet article précise le délai d'obtention des résultats concernant la comparaison des profils ADN des échantillons analysés. Ces résultats sont notifiés à la personne qui a subi un prélèvement d'échantillon.

Art. 16

Cet article établit le droit pour la personne qui subit le prélèvement de demander une seconde analyse au regard des résultats de la comparaison des profils ADN obtenus.

Art. 17

Cet article vise à protéger les échantillons (lesquels détiennent tout le patrimoine génétique d'un individu) dans leur utilisation et ce, afin de préserver le principe du droit à la vie privée.

Art. 18

Cet article prévoit une procédure de destruction des échantillons dès lors que la décision finale dans l'affaire en vue de laquelle ont été analysés les échantillons a été rendue. L'échantillon n'est pas détruit si la personne à qui «appartient» ledit échantillon s'oppose à la destruction.

Art. 19

Un délai de trente ans pour la conservation des échantillons qui n'ont pas été identifiés est prévu.

Art. 20

Cet article dispose que les profils ADN dégagés de l'analyse des échantillons de dépistage identifiés et des échantillons de comparaison sont considérés comme des données personnelles visées par la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel. Le Roi doit déterminer les modalités particulières de l'établissement, la tenue et la gestion du fichier des profils ADN.

Art. 21

Cet article prévoit une procédure de destruction des profils ADN obtenus à la suite de l'analyse des échantillons dès lors que la décision finale dans l'affaire en vue de laquelle ont été analysés les échantillons a été rendue. Le profil ADN n'est pas détruit si la personne à qui «appartient» le profil ADN s'y oppose.

Art. 15

Dit artikel preciseert de termijn waarbinnen de resultaten van de vergelijking van de DNA-profielen van het geanalyseerde celmateriaal moeten inkomen. Die resultaten worden betekend aan de persoon van wie celmateriaal is afgenomen.

Art. 16

Krachtens dit artikel heeft de persoon die lichaamscellen heeft afgestaan het recht om een tweede analyse te vragen met betrekking tot de resultaten van de vergelijking van de verkregen DNA-profielen.

Art. 17

Dit artikel strekt ertoe het gebruik van het celmateriaal (dat het hele erfelijk materiaal van een individu bevat) te beschermen teneinde het principe van het recht op een privé-leven te vrijwaren.

Art. 18

Dit artikel voorziet in een procedure voor de vernietiging van het celmateriaal wanneer in de zaak waarvoor het materiaal werd geanalyseerd de eindbeslissing is gevallen. Het celmateriaal wordt niet vernietigd als de persoon aan wie dat materiaal «toebehoort» zich tegen de vernietiging verzet.

Art. 19

Er wordt voorzien in een bewaringstermijn van 30 jaar voor celmateriaal dat die niet werd geïdentificeerd.

Art. 20

Dit artikel bepaalt dat de DNA-profielen die het resultaat zijn van de analyse van het geïdentificeerde opgespoorde en vergelijkend celmateriaal, worden beschouwd als persoonlijke gegevens als bedoeld bij de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens. De Koning moet de bijzondere regels voor de aanmaak, het bijhouden en het beheer van het gegevensbestand van de DNA-profielen vastleggen.

Art. 21

Dit artikel voorziet in een procedure voor de vernietiging van de DNA-profielen die werden verkregen na de analyse van het celmateriaal, vanaf het tijdstip waarop de eindbeslissing is gevallen in de zaak waarvoor het celmateriaal werd geanalyseerd. Het DNA-profiel wordt niet vernietigd wanneer de persoon aan wie het DNA-profiel «toebehoort» zich daartegen verzet.

Art. 22

Cet article précise que les profils ADN concernant une personne condamnée pour avoir commis un fait grave (fait punissable d'une peine criminelle et portant atteinte à la vie privée ou à l'intégrité physique) sont conservés pendant un délai de quinze ans.

Si le profil ADN est non identifié, il est conservé pendant trente ans.

Art. 23 à 25

Les articles 23 à 25 visent à sanctionner sévèrement le non-respect de certaines dispositions de la proposition de loi, lesquelles concernent la fiabilité de la technique et le respect du principe du droit à la vie privée.

Art. 26

La loi entrera en vigueur six mois après sa publication au *Moniteur belge*.

R. LESPAGNARD
J.-J. VISEUR

PROPOSITION DE LOI

CHAPITRE I^{ER}

Dispositions préliminaires

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution

Art. 2

Pour l'application de la présente loi, on entend par:

1° «échantillon»: tout matériel cellulaire susceptible d'être utilisé pour les besoins d'une analyse ADN;

2° «échantillon de dépistage»: tout matériel cellulaire recueilli au cours de la recherche, de l'information du parquet ou de l'instruction, sans recours au prélèvement sur la personne, tel que ce dernier est défini par la présente loi;

3° «prélèvement»: la prise directe sur une personne, par les soins d'un médecin, d'un échantillon de sang,

Art. 22

Dit artikel bepaalt dat de DNA-profielen betreffende een persoon die veroordeeld werd wegens het plegen van een ernstig feit (een feit waarop een criminele straf staat en dat de persoonlijke levenssfeer of de lichamelijke integriteit aantast) gedurende een termijn van vijftien jaar worden bewaard.

Zo het DNA-profiel niet wordt geïdentificeerd, wordt het gedurende dertig jaar bewaard.

Art. 23 tot 25

De artikelen 23 tot 25 beogen een strenge bestrafing van de niet-naleving van sommige bepalingen van het wetsvoorstel die betrekking hebben op de betrouwbaarheid van de technieken en de eerbiediging van het principe van het recht op een privé-leven.

Art. 26

Deze wet treedt in werking zes maanden na de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*.

WETSVOORSTEL

HOOFDSTUK I

Inleidende bepalingen

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Voor de toepassing van deze wet, wordt verstaan onder:

1° «celmateriaal»: alle celmateriaal dat kan worden aangewend voor een DNA-analyse;

2° «opgespoord celmateriaal»: alle celmateriaal dat werd verzameld tijdens het speurwerk, het opsporingsonderzoek van het parket of het gerechtelijk onderzoek, zonder een beroep te doen op de afname van de persoon, zoals die door deze wet wordt gedefinieerd;

3° «afname»: de rechtstreekse afname van een persoon, door toedoen van een arts, van een bloedstaal

ou, en cas de contre-indication médicale, de produits des muqueuses de la joue ou des bulbes pileux, en vue d'une analyse ADN de comparaison;

4° «échantillon de comparaison» : le matériel cellulaire recueilli par prélèvement, tel que ce dernier est défini par la présente loi;

5° «analyse ADN» : tout procédé susceptible d'être utilisé dans le cadre d'une procédure d'identification, pour analyser la molécule d'acide désoxyribonucléique des échantillons de dépistage ou des échantillons de comparaison, à l'exclusion des zones codées de cette dernière;

6° «profil ADN» : l'image, présentée sous la forme d'un code à barres, obtenue à la suite de l'analyse ADN d'un échantillon de dépistage ou d'un échantillon de comparaison.

Art. 3

La présente loi s'applique à la collecte et au prélèvement d'échantillons cellulaires, ainsi qu'à leur analyse ADN aux fins de l'identification des personnes dans le cadre de la justice pénale.

CHAPITRE II

La collecte des échantillons de dépistage

Art. 4.

Dans l'exercice de leur mission de police judiciaire, les membres de la gendarmerie, de la police communale et de la police judiciaire près les parquets sont autorisés à recueillir des échantillons de dépistage aux fins d'analyse, sans préjudice des dispositions spécifiques relatives aux fouilles judiciaires et aux explorations corporelles. A cette fin, ils peuvent requérir l'aide d'un expert.

Un procès-verbal de la collecte est dressé et remis, avec éventuellement le rapport du premier expert, au juge d'instruction.

Le juge d'instruction requiert un expert opérant dans un laboratoire agréé pour effectuer l'analyse ADN de l'échantillon de dépistage, que celui-ci soit trouvé sur les lieux litigieux, recueilli au cours de fouilles judiciaires ou lors d'explorations corporelles.

Art. 5.

Avant de procéder à l'analyse ADN de l'échantillon de dépistage, l'expert veille à déterminer si ce dernier est de quantité suffisante pour permettre une seconde analyse; il dresse à cet égard un procès-ver-

of, in het geval van medische contra-indicaties, van stoffen van het wangslimvlies of van haarwortels om een vergelijkende DNA-analyse te verrichten;

4°«vergelijkend celmateriaal»: het celmateriaal verzameld door een afname zoals die door deze wet wordt gedefinieerd;

5°«DNA-analyse»: elk procédé dat in het raam van een identificatie kan worden aangewend om de desoxyribonucleïnezuurmoleculen van het opgespoorde of het vergelijkend celmateriaal te analyseren, met uitzondering van de gecodeerde zones van het vergelijkend celmateriaal;

6°«DNA-profiel»: het in de vorm van een streepjescode voorgestelde beeld dat wordt verkregen na de DNA-analyse van opgespoord of vergelijkend celmateriaal.

Art. 3

Deze wet is van toepassing op de verzameling en de afname van celmateriaal, alsook op de DNA-analyse ervan voor de identificatie van personen in strafzaken.

HOOFDSTUK II

Verzameling van het opgespoorde celmateriaal

Art. 4

De leden van de rijkswacht, de gemeentepolitie en de gerechtelijke politie bij de parketten zijn bevoegd om bij de uitoefening van hun opdracht van gerechtelijke politie opgespoord celmateriaal te verzamelen om het te analyseren, zonder afbreuk te doen aan de bijzondere bepalingen inzake het gerechtelijk fouilleren en het onderzoek aan het lichaam. Daartoe mogen ze de hulp van een deskundige inroepen.

Van de verzameling wordt een proces-verbaal opgemaakt dat, eventueel met het verslag van de eerste deskundige, aan de onderzoeksrechter wordt overgezonden.

De onderzoeksrechter verzoekt een deskundige van een erkend laboratorium om de DNA-analyse te verrichten van het opgespoorde celmateriaal, ongeacht of dat wordt aangetroffen op de plaats van het misdrijf, wordt verzameld tijdens het gerechtelijke fouilleerwerk dan wel wordt gevonden tijdens de onderzoeken aan het lichaam.

Art. 5

Alvorens tot de DNA-analyse van het opgespoorde celmateriaal over te gaan, bepaalt de deskundige of de hoeveelheid materiaal voldoende groot is om tot een tweede analyse te kunnen overgaan; hij stelt ter

bal à l'intention du juge d'instruction compétent. Si la quantité d'échantillon de dépistage est jugée insuffisante pour effectuer une seconde analyse, l'expert doit également déterminer si l'état de l'échantillon permet de postposer l'analyse jusqu'au prélèvement d'un échantillon de comparaison.

S'il est déterminé que la quantité de l'échantillon de dépistage est insuffisante pour procéder à une seconde analyse et si aucune personne susceptible de subir un prélèvement selon les modalités prévues à l'article 6 de la présente loi n'est encore connue, le juge d'instruction peut, en cas d'urgence motivée, requérir l'analyse de l'échantillon de dépistage.

S'il est en revanche déterminé que la quantité de l'échantillon de dépistage est *a priori* suffisante pour procéder à une seconde analyse, le juge d'instruction peut décider de procéder à la première analyse ADN de l'échantillon, qu'une personne susceptible de subir un prélèvement selon les modalités prévues à l'article 6 soit connue ou non.

CHAPITRE III

Le prélèvement d'échantillons sur les personnes

Art. 6

Lorsqu'il existe, dans l'intérêt de la découverte de la vérité, des raisons particulières de procéder sur une personne à un prélèvement d'échantillon pour comparer son profil ADN avec celui d'un ou plusieurs échantillons de dépistage recueillis au cours d'une enquête, le juge d'instruction peut ordonner que par les soins d'un médecin qu'il désigne, il soit procédé sur celle-ci à une prise de sang ou, si ledit prélèvement peut être dangereux pour la santé de la personne, à un prélèvement du produit des muqueuses de la joue ou des bulbes pileux.

Le juge d'instruction ne peut faire procéder à un tel prélèvement que si au moins un échantillon de dépistage a été découvert et recueilli dans le cadre d'un dossier qu'il instruit.

Dans son ordonnance, le juge d'instruction indique notamment les motifs précis qui la justifient, les faits litigieux concernés par l'instruction et la possibilité, pour la personne concernée de se faire accompagner d'un médecin de son choix lors du prélèvement.

Si la quantité de l'échantillon de dépistage a été jugée insuffisante pour effectuer une seconde analyse

zake een proces-verbaal op, gericht aan de bevoegde onderzoeksrechter. Zo de hoeveelheid opgespoord celmateriaal onvoldoende groot is om een tweede analyse te kunnen verrichten, moet de deskundige eveneens bepalen of de staat waarin het celmateriaal verkeert de mogelijkheid biedt de analyse te verdagen totdat vergelijkend celmateriaal werd afgenomen.

Indien is vastgesteld dat de hoeveelheid opgespoord celmateriaal onvoldoende groot is om een tweede analyse te kunnen verrichten en indien nog geen persoon bekend is van wie celmateriaal zou kunnen worden afgenomen volgens de nadere regels bepaald bij artikel 6 van deze wet, kan de onderzoeksrechter, in een met redenen omkleed geval van dringende noodzakelijkheid, om de analyse van het opgespoorde celmateriaal verzoeken.

Als daarentegen wordt vastgesteld dat de hoeveelheid opgespoord celmateriaal *a priori* voldoende groot is om een tweede analyse mogelijk te maken, kan de onderzoeksrechter beslissen de eerste DNA-analyse van het celmateriaal te verrichten, ongeacht of een persoon op wie volgens het bepaalde in artikel 6 een afname kan worden verricht, al dan niet bekend is.

HOOFDSTUK III

Afname van celmateriaal van personen

Art. 6

Indien er, in het belang van de waarheidsvinding, bijzondere redenen bestaan om van een persoon celmateriaal af te nemen om diens DNA-profiel te vergelijken met dat van een of meer tijdens een onderzoek verzamelde monsters van opgespoord celmateriaal, kan de onderzoeksrechter bevelen dat een door hem aangewezen arts bij die persoon een bloedafname verricht of, ingeval zulks gevaar oplevert voor de gezondheid van de betrokkene, een monster neemt van het wangslimvlies of van de haarwortels.

De onderzoeksrechter mag een dergelijke afname slechts laten verrichten indien ten minste één monster van het opgespoorde celmateriaal ontdekt en in het raam van een door hem onderzocht dossier verzameld werd.

De onderzoeksrechter vermeldt in zijn bevel met name de juiste beweegredenen die dat bevel rechtvaardigen, de twistpunten waarop het onderzoek betrekking heeft en de mogelijkheid voor de betrokkene om zich bij de afname te laten bijstaan door een arts van zijn keuze.

Indien het opgespoorde celmateriaal kwantitatief ontoereikend wordt geacht voor het verrichten van

selon les modalités prévues à l'article 5, alinéa 1er, et si cet échantillon n'a pas encore été analysé, le juge d'instruction indique également dans son ordonnance, la possibilité pour la personne concernée de se faire représenter par un médecin de son choix aux différentes étapes de l'analyse de l'échantillon de dépistage.

Le médecin requis par le juge d'instruction convoque la personne citée dans le réquisitoire, aux fins de procéder au prélèvement de l'échantillon de comparaison. A la convocation écrite du médecin sera annexée une copie du réquisitoire du juge d'instruction. Avant de procéder au prélèvement, le médecin s'assure que la personne convoquée a pu avoir connaissance dudit réquisitoire.

Art. 7

Le médecin chargé du prélèvement d'un échantillon de comparaison en prélève une quantité suffisante pour procéder à l'analyse ADN et à une seconde analyse.

Art. 8

Le prélèvement opéré, l'échantillon est immédiatement pourvu d'une étiquette portant les noms et prénoms de la personne qui a subi le prélèvement ainsi que la date et le numéro du procès-verbal.

Art. 9

Le médecin qui a effectué le prélèvement adresse immédiatement son rapport motivé, avec l'échantillon prélevé, au juge d'instruction qui a requis ce prélèvement. Le refus éventuellement opposé au prélèvement par la personne convoquée est acté dans ce rapport.

Art. 10

Si la demande de prélèvement concerne une personne faisant l'objet d'une arrestation judiciaire pour un fait punissable d'une peine criminelle et portant atteinte à la vie ou à l'intégrité physique d'un tiers, le refus de cette personne de se soumettre au prélèvement sera puni d'un emprisonnement de cinq ans.

een tweede analyse volgens de nadere regels waarin is voorzien bij artikel 5, eerste lid, en indien dat celmateriaal nog niet ontleed werd, vermeldt de onderzoeksrechter in zijn bevel tevens de mogelijkheid voor de betrokkene om zich tijdens de diverse fasen van de analyse van het opgespoorde celmateriaal te laten vertegenwoordigen door een arts van zijn keuze.

De door de onderzoeksrechter gevorderde arts roept de in de vordering vermelde persoon op om van hem vergelijkend celmateriaal af te nemen. Bij de schriftelijke oproeping van de arts wordt een afschrift van de vordering van de onderzoeksrechter gevoegd. Alvorens de afname te verrichten, vergewist de arts er zich van of de opgeroepene kennis heeft kunnen nemen van die vordering.

Art. 7

De met de afname van vergelijkend celmateriaal belaste arts neemt er een toereikende hoeveelheid van af om de DNA-analyse en een tweede analyse te verrichten.

Art. 8

Zodra het celmateriaal afgenomen is, wordt het onmiddellijk voorzien van een etiket met de naam en voornamen van de persoon van wie de afname werd verricht en met het nummer van het proces-verbaal.

Art. 9

De arts die het celmateriaal heeft afgenomen, stuurt zijn met redenen omkleed verslag samen met het afgenomen celmateriaal onmiddellijk aan de onderzoeksrechter die de afname gevorderd heeft. Ingeval de opgeroepene de afname geweigerd heeft, wordt zulks in dat verslag vermeld.

Art. 10

Indien het verzoek om een afname betrekking heeft op een persoon tegen wie een gerechtelijke aanhouding is bevolen voor een feit dat strafbaar is met een criminele straf en dat het leven of de lichamelijke integriteit van een derde aantast, wordt de weigering van die persoon om zich aan de afname van celmateriaal te onderwerpen gestraft met gevangenisstraf van vijf jaar.

CHAPITRE IV

L'analyse ADN des échantillons de dépistage et des échantillons de comparaison

Art. 11

Le juge d'instruction requiert un expert opérant dans un laboratoire agréé de procéder à l'analyse ADN des échantillons de dépistage ou de comparaison.

Art. 12

Le Roi fixe les conditions d'agrément des laboratoires où s'effectuent les analyses ADN nécessitées par l'enquête pénale. Il détermine les modalités de la conservation et du transport des échantillons vers le laboratoire chargé de l'analyse. Il détermine les méthodes suivant lesquelles l'analyse ADN doit être effectuée, ainsi que le modèle de rapport remis par l'expert à l'autorité requérante. Il prévoit la fréquence et les conditions de l'inspection des laboratoires en vue d'assurer le respect des conditions de l'agrément et il en sanctionne les manquements.

Art. 13

S'il est décidé de procéder au prélèvement d'un échantillon de comparaison, l'analyse en est confiée au laboratoire qui analyse, ou a analysé, l'échantillon de dépistage.

Art. 14

L'expert chargé de l'analyse ADN procède à cette analyse aussi rapidement que les circonstances le permettent et transmet son rapport dans les nonante jours de la réception du réquisitoire.

Le surplus de l'échantillon de comparaison est conservé dans le laboratoire qui a effectué l'analyse, jusqu'à l'expiration d'un délai de six mois, à dater du prélèvement.

Art. 15

Les résultats de la comparaison des profils ADN des échantillons sont notifiés par le juge d'instruction à la personne sur laquelle a été effectué le prélèvement le plus tôt possible et au plus tard dans les nonante jours qui suivent le prélèvement de l'échantillon de comparaison.

La notification est faite par pli recommandé à la poste. Elle peut également être faite verbalement par le juge d'instruction ou par l'officier de police

HOOFDSTUK IV

DNA-analyse van het opgespoorde en van het vergelijkend celmateriaal

Art. 11

De onderzoeksrechter vordert een in een erkend laboratorium werkzame deskundige om de DNA-analyse van het opgespoorde celmateriaal en van het vergelijkend celmateriaal te verrichten.

Art. 12

De Koning stelt de voorwaarden vast voor de erkenning van de laboratoria waar de door het strafonderzoek vereiste DNA-analyses worden verricht. Hij bepaalt de nadere regels voor de bewaring van het celmateriaal en het vervoer ervan naar het met de analyse belaste laboratorium. Hij bepaalt de methoden volgens welke de DNA-analyse moet worden verricht, alsmede het model van het verslag dat de deskundige aan de verzoekende overheid moet bezorgen. Hij bepaalt de frequentie waarmee en de voorwaarden waaronder de laboratoria worden geïnspecteerd om op de naleving van de erkenningsvoorwaarden toe te zien en bestraft de desbetreffende tekortkomingen.

Art. 13

Indien beslist wordt om vergelijkend celmateriaal af te nemen, wordt de analyse ervan toevertrouwd aan het laboratorium dat het opgespoorde celmateriaal analyseert of geanalyseerd heeft.

Art. 14

De met de DNA-analyse belaste deskundige verricht die analyse zodra de omstandigheden het mogelijk maken en zendt binnen negentig dagen na ontvangst van de vordering zijn verslag over.

Het restant van het vergelijkend celmateriaal wordt bewaard in het laboratorium dat de analyse heeft verricht tot het verstrijken van een termijn van zes maanden, te rekenen van de datum van de afname.

Art. 15

De resultaten van de vergelijking van de DNA-profielen van het celmateriaal worden door de onderzoeksrechter zo spoedig mogelijk en uiterlijk binnen negentig dagen na de afname van het vergelijkend celmateriaal meegedeeld aan de persoon van wie het celmateriaal afgenomen werd.

De kennisgeving geschiedt bij een ter post aange tekende brief. Ze kan ook mondeling worden gedaan door de onderzoeksrechter of door de officier van ge-

judiciaire qu'il délègue; il est dressé, dans ce cas, procès-verbal de cette notification.

L'intéressé est en même temps averti que, s'il estime devoir faire procéder à une seconde expertise, il doit user de ce droit dans les dix jours à compter du jour de la notification.

Art. 16

L'intéressé qui entend faire procéder à une seconde analyse des échantillons, doit adresser sa demande au juge d'instruction qui a fait la notification prévue à l'article 15.

Les résultats de la comparaison des secondes analyses des échantillons sont communiqués à l'autorité judiciaire et à la personne concernée avant l'expiration d'un délai de nonante jours à compter de la réception de la demande.

CHAPITRE V

Conservation et utilisation des échantillons de dépistage et des échantillons de comparaison

Art. 17

Les échantillons ayant fait l'objet d'une analyse ADN aux fins d'identification dans le cadre d'une procédure pénale ne peuvent être utilisés à d'autres fins.

Art. 18

Dès que la décision finale a été rendue dans l'affaire en vue de laquelle les échantillons ont été collectés ou prélevés, le juge qui a instruit l'affaire ou le procureur du Roi qui a procédé à l'information fait détruire les échantillons prélevés et les échantillons de dépistage identifiés, sauf opposition de la personne concernée. Il est dressé procès-verbal de la destruction.

Le Roi détermine les modalités de conservation des échantillons jusqu'au moment de leur destruction.

Art. 19

Les échantillons de dépistage non encore utilisés sont conservés pendant un délai de trente ans.

rechtelijke politie die hij daarmee belast; in dat geval wordt van die kennisgeving proces-verbaal opgemaakt.

De betrokkene wordt er tegelijkertijd van in kennis gesteld dat indien hij een tweede expertise nodig acht, hij dat recht dient uit te oefenen binnen tien dagen te rekenen van de dag van de kennisgeving .

Art. 16

De betrokkene die een tweede analyse van celmateriaal wenst, moet zijn verzoek richten aan de onderzoeksrechter die de bij artikel 15 bedoelde kennisgeving heeft gedaan.

De uitslagen van de vergelijking van de tweede analyse van het celmateriaal worden voor het verstrijken van een termijn van negentig dagen te rekenen van de ontvangst van het verzoek meegedeeld aan de rechterlijke overheid en aan de betrokken persoon.

HOOFDSTUK V

Bewaring en gebruik van het opgespoord en van het vergelijkend celmateriaal

Art. 17

Het celmateriaal waarop met het oog op een identificatie in strafzaken een DNA-analyse werd verricht , mag voor geen andere doeleinden worden gebruikt.

Art. 18

Zodra de eindbeslissing is genomen in de zaak waarvoor het celmateriaal verzameld of afgenomen werd, doet de rechter die de zaak onderzoekt of de procureur des Konings die het opsporingsonderzoek heeft ingesteld het afgenomen celmateriaal en het geïdentificeerde opgespoorde celmateriaal vernietigen, tenzij de betrokkene zich daartegen verzet. Hij maakt van de vernietiging proces-verbaal op.

De Koning bepaalt de nadere regels vast volgens welke het celmateriaal bewaard moet worden tot het ogenblik van de vernietiging ervan.

Art. 19

Het nog niet gebruikte opgespoorde celmateriaal wordt dertig jaar bewaard.

CHAPITRE VI

Conservation et utilisation des profils ADN

Art. 20

Les données et informations dégagées des analyses ADN effectuées aux fins d'enquête pénale ne peuvent être utilisées à d'autres fins.

Les profils ADN dégagés de l'analyse des échantillons de dépistage identifiés et des échantillons de comparaison sont considérés comme des données personnelles visées par la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel.

Le Roi détermine les modalités particulières de l'établissement, de la tenue et de la gestion du fichier des profils ADN.

Art. 21

Dès que la décision finale a été rendue dans l'affaire en vue de laquelle ont été analysés les échantillons, le juge d'instruction qui a ordonné l'analyse ADN fait détruire les profils que l'analyse a permis de dégager, sauf opposition de la personne concernée.

La destruction est effectuée en présence du juge d'instruction ou de l'officier de police judiciaire qu'il délègue; le juge d'instruction, ou l'officier de police judiciaire, dresse le procès-verbal de cette destruction.

Art. 22

Les profils ADN seront néanmoins conservés pendant un délai de quinze ans s'ils concernent une personne condamnée pour avoir commis un fait punissable d'une peine criminelle et portant atteinte à la vie ou à l'intégrité physique.

Si le profil ADN concerne un échantillon de dépistage non identifié, le délai de conservation est porté à trente ans.

HOOFDSTUK VI

Bewaring en gebruik van de DNA-profielen

Art. 20

De gegevens en inlichtingen, afkomstig van de met het oog op een strafonderzoek verrichte DNA-analyses, mogen voor geen andere doeleinden worden gebruikt.

De van de analyse van het geïdentificeerde opgespoorde en de vergelijkend celmateriaal afkomstige DNA-profielen worden beschouwd als persoonlijke gegevens als bedoeld bij de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

De Koning bepaalt de nadere regels voor het aanleggen, het bijhouden en het beheer van het bestand van de DNA-profielen.

Art. 21

Zodra de eindbeslissing genomen is in de zaak waarvoor het celmateriaal geanalyseerd werd, gelast de onderzoeksrechter die de DNA-analyse bevolen heeft de vernietiging van de van die analyse afkomstige profielen, tenzij de betrokkene zich daartegen verzet.

De vernietiging vindt plaats in aanwezigheid van de onderzoeksrechter of van de officier van gerechtelijke politie die hij daartoe opdracht geeft; de onderzoeksrechter of de officier van gerechtelijke politie maakt van die vernietiging proces-verbaal op.

Art. 22

De DNA-profielen worden niettemin gedurende een termijn van vijftien jaar bewaard indien zij betrekking hebben op een persoon die veroordeeld is wegens het plegen van een met een criminele straf strafbaar feit dat het leven of de lichamelijke integriteit aantast.

Indien het DNA-profiel betrekking heeft op niet-geïdentificeerd opgespoord celmateriaal wordt de bewaringstermijn op dertig jaar gebracht.

CHAPITRE VII

Dispositions pénales

Art. 23

Sera puni d'une amende de mille francs à cent mille francs le fait de rechercher, sans être titulaire de l'agrément prévue à l'article 12 de la présente loi, l'identification d'une personne par ses empreintes génétiques. Si le fait est dû à la négligence la peine sera de cent à vingt mille francs.

Art. 24

Sera puni d'une amende de mille francs à cent mille francs le fait d'utiliser les échantillons biologiques collectés ou prélevés à d'autres fins que celles d'une identification par analyse de l'ADN non-codant dans le cadre de la procédure pénale. Si le fait est dû à la négligence la peine sera de cent à vingt mille francs.

Art. 25

Sera puni d'une amende de mille francs à cent mille francs le fait d'utiliser les profils ADN d'échantillons non identifiés à d'autres fins que celles de la recherche d'infractions dans le cadre de la justice pénale. Si le fait est dû à la négligence, la peine sera de cent à vingt mille francs.

CHAPITRE VIII

Entrée en vigueur

Art. 26

La présente loi entre en vigueur le sixième mois qui suit sa publication au *Moniteur belge*.

21 mars 1997

R. LESPAGNARD
J.-J. VISEUR

HOOFDSTUK VII

Strafbepalingen

Art. 23

Met geldboete van duizend tot honderdduizend frank wordt gestraft het opzoeken, zonder houder te zijn van de bij artikel 12 van deze wet voorgeschreven erkenning, van de identificatie van een persoon door middel van diens genetische afdrukken. Indien het feit te wijten is aan nalatigheid beloopt het bedrag van de geldboete honderd tot twintigduizend frank.

Art. 24

Met geldboete van duizend frank tot honderdduizend frank wordt gestraft het gebruik van de verzamelde of afgenomen biologische monsters voor andere doeleinden dan die van een identificatie door analyse van het niet-coderend DNA die niet past in het raam van de strafprocedure. Indien het feit te wijten is aan nalatigheid beloopt het bedrag van de geldboete honderd tot twintigduizend frank.

Art. 25

Met geldboete van duizend frank tot honderdduizend frank wordt gestraft het gebruik van de DNA-profielen van niet-geïdentificeerd celmateriaal voor andere doeleinden dan het onderzoek naar overtredingen in strafzaken. Indien het feit te wijten is aan nalatigheid beloopt het bedrag van de geldboete honderd tot twintigduizend frank.

HOOFDSTUK VIII

Inwerkingtreding

Art. 26

Deze wet treedt in werking de zesde maand na de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*.

21 maart 1997
